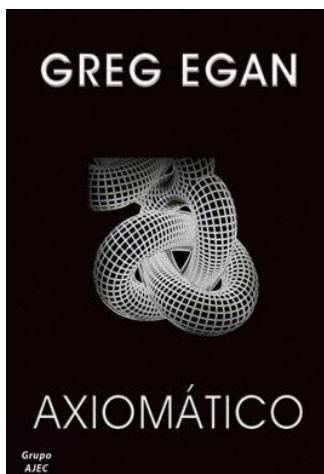

• Activitats

El divendres 14 de novembre serà un dia molt intens. Al matí, a les 12h, tindrà lloc el nomenament del segon *Magister Honoris Causa* de l'FME. La distinció recaurà en l'extractor Jaume Pagés, apassionat per les matemàtiques i que jugà un paper decisiu en la creació de l'FME.

A la tarda, a les 17:30h, hi haurà la primera fase del Premi Poincaré, moment en el qual els estudiants de batxillerat presenten els seus projectes per concursar al premi. Ambdós actes es celebraran a la sala d'actes.

• Llibres

Greg Egan: *Axiomático*. Grupo AJEC (2006).

Vaig descobrir el llibre a *pseudolog.com*. Com que l'opinió sobre literatura de ciència ficció de l'autor d'aquest *blog* (un alumne de l'FME) no m'ha defraudat mai, ràpidament el vaig encarregar. Cinc dies d'espera i ja el tenia a les meves mans. És un recull de divuit relats curts (345 pàgines en total). Egan, nascut a Perth (Austràlia) l'any 1961, té formació matemàtica i treballa de programador. Segons la contraportada del mateix llibre, escriu ciència ficció «dura» pel fet de basar-se i utilitzar conceptes matemàtics o físics en les seves narracions, o bé, tractar temes metafísics com la pròpia consciència o l'existència del jo. Després d'aquest qualificatiu, encara tenia més ganes de començar a llegir.

Us poso alguns dels títols originals en anglès dels divuit contes per tal que us feu una idea de per on van els trets: *The Infinite Assassin*, *The Hundred Light-Year Diary*, *Blood Sisters*, *Axiomatic*, *Learning to be Me*, *Into Darkness*, *The Moral Virologist*, *Unstable Orbits in the Space of Lies*.

A *l'Assassí infinit* us trobareu enmig d'un conjunt infinit i no numerable d'universos paral·lels, tot saltant d'un a l'altre per acabar empresonats en un conjunt de Cantor d'aquests universos. En el *Diari de cent anys llum* podreu analitzar les paradoxes de viure en un món on el futur és conegut, fins a l'extrem que a les escoles s'explica la història del passat i la del futur i que vosaltres sou coneixedors, des del primer dia, quan, com i què direu a la noia amb qui, hores mes tard, estareu fent l'amor. A *La caixa de seguretat* participareu a les contradiccions d'una persona que cada dia es desperta en un cos diferent i que ja té una vida, família, amics, treball, etc. A *Viròleg moralista* i a *Germanes de sang* fregareu els límits de l'enginyeria genètica amb virus i bacteris quasi «perfectes». A *Aprenent a ser jo* tornareu a la temàtica del jo, però ara des del punt de vista de la intel·ligència artificial, l'electrònica i els nanorobots, un dels temes favorits d'Egan. A *Dins la foscor* correreu per l'interior d'un tub de cuc experimentant els seus suposats efectes i acabareu el llibre passejant-vos per l'espai de les «mentides» evitant caure en els atractors tot seguint òrbites inestables.

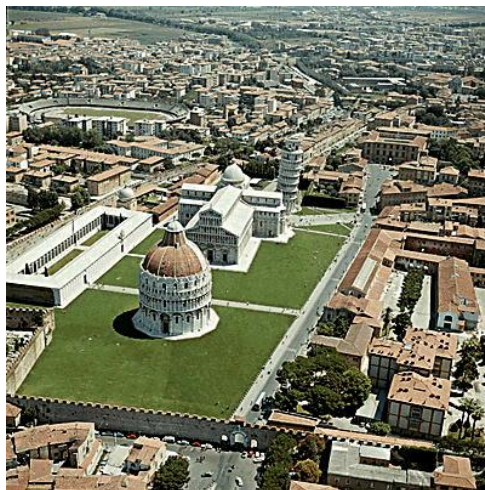
Com podeu veure, la temàtica és força interessant, però, a més a més, els relats estan molt ben escrits. La tècnica narrativa d'Egan m'ha recordat alguns dels millors contes de Cortázar, Monzó o Pàmies. Finalment us recomano que feu una visita al seu web personal: www.gregegan.net, val la pena.

M. Ègara

• Els Rodamóns de l'FME

LES TRIFULGUES D'UNA ESTÀTUA

1. Heu d'anar a Itàlia. Heu d'anar a Pisa, a la Piazza dei Miracoli, on hi trobareu la Torre inclinada (il Campanile), la Catedral (il Duomo), el Baptisteri (il Battistero) i el Cementiri antic (il Camposanto). Les quatre peces formant un tot equilibrat i harmoniós.
1. De Fibonacci, nascut el 1170 a Pisa, no se'n conserva cap retrat.
2. Però, el 1863, l'escultor florentí Giovanni Paganucci va enllestir l'encàrrec que li havia fet el llavors Secretari d'Educació de la Toscana d'esculpir una estàtua a l'insigne matemàtic Leonardo de Pisa, que era l'autèntic nom de Fibonacci.
3. L'estàtua va ser col·locada en un dels angles que formen els llargs passadissos que envolten el rectangular pati del claustre del Camposanto, mirant cap a la Torre inclinada –l'edifici es troba a l'esquerra de la Catedral i el Baptisteri.
5. El matemàtic Gian Marco Rinaldi explica que, el 1926, les autoritats van considerar que l'estàtua havia de sortir fora del Camposanto i llavors va ser traslladada al centre de la ciutat, al costat del «Ponte di mezzo» sobre l'Arno.
8. Al peu de Leonardo hi van col·locar un cartell que deia «De l'oblit a la glòria per la voluntat feixista». El 1944, alemanys i americans es van enfrontar des de costats oposats del riu i la zona del «Ponte di mezzo» va ser greument danyada. L'estàtua de Fibonacci va sobreviure, encara que amb notables desperfectes.
13. L'estàtua de Fibonacci va ser llavors guardada en un dipòsit i anys més tard va ser ubicada al Giardino Scotto, un petit parc de la ciutat vella.
21. Finalment, el 1990, degudament restaurada, va ser col·locada de nou al seu primigeni lloc del Camposanto.
34. 55. 89. 144. 233. 377. 610. 987. 1597. 2584. 4181. 6765. 10946. ... ERG

• Presentació de llibre

El dimecres 5 d'octubre, a la sala d'actes de l'FME, es presenta el llibre *Fent servir l'estadística*, editat per Pere Grima. El llibre forma part de la col·lecció «Monografies FME». Si teniu interès en tenir-ne un exemplar, poseu-vos en contacte amb el deganat.

• Divertiments

Sigui ABC un triangle, i siguin r i R els radis de les seves circumferències inscrita i circumscrita. Proveu que $R + r > \frac{a+b+c}{4}$.

Envieu les vostres respostes argumentades abans del 23 de desembre a elfull.fme@upc.edu, o bé per correu intern a «El Full. FME. Edifici U. Campus Sud.»

Premi a la millor solució: El llibre ressenyat en aquest Full.

Solució del problema d'El Full d'octubre: Atès que les arrels tenen la forma a , $a-d$ i $a+d$, el polinomi és el producte dels monomis $(x-r+d)$, $(x-r)$ i $(x-r-d)$. Igualant els coeficients del polinomi donat amb els d'aquest producte, s'obté un sistema lineal que es resol immediatament. Les solucions són 3, 5 i 7.

Guanyadors: Arnau Messegué Buisan i Gerard Serra Vidal, estudiants de Llicenciatura de Matemàtiques a l'FME.

Premi: Un dels llibres ressenyats en els fulls anteriors.